

Lokaal Sociaal Beleid en Geïntegreerd Breed Onthaal

Trefdag Ouderen en Lokaal beleid – Inzetten op participatie
Gent, 7 mei 2019

Katelijan Van Horebeek
Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
Afdeling Welzijn en Samenleving

Inleiding

- ▶ **Inkanteling OCMW in gemeente**
- ▶ **Wat is lokaal sociaal beleid?**
- ▶ **Vlaams en lokaal beleid versterken elkaar**
- ▶ **Het samenwerkingsverband Geïntegreerd Breed Onthaal**
- ▶ **En verder? Mogelijkheden tot participatie**

A. Inkanteling OCMW in de gemeente

Geschiedenis:

- Van liefdadigheid: kerk en adel naar overheid
- 1891: Wet op de openbare onderstand: burelen van weldadigheid
- 1925: Wet op de commissie voor openbare onderstand (COO): burgers voorgedragen en verkozen door gemeenteraadsleden
- 1974: het bestaansminimum – wordt in 2002 het leefloon
- 1976: De COO's worden OCMW's: naast een secretaris en ontvanger moet het OCMW ook minstens één maatschappelijk werker hebben
- 1999: sociaal huis als concept wordt gelanceerd
- 2018: decreet op het Lokaal Sociaal Beleid
- 2019: inkanteling OCMW in gemeente

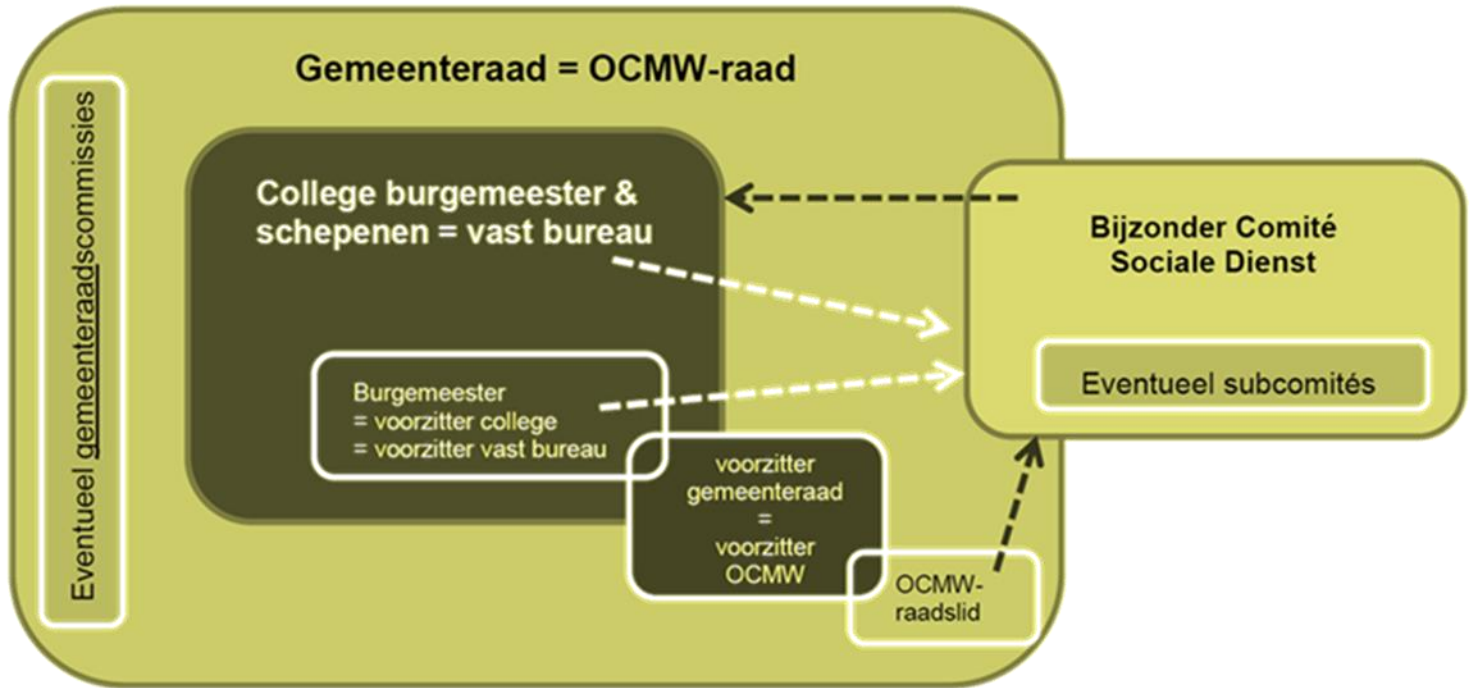
Gedinch ops armen in elende poelen. Culluich in
loosen bedroft nacht en dach, ons die de macht heb
en billt ons niet verpele. Vos stierle ons gebede. ut
hele ons meten voor blie. beuaert onken heer om
de spierick. loof beuich voruich te op doren mach. p
dat by elpey sieren. z pohen ende der felig loch. on
druck dier. luffen en hoer. on seet lochheit medelc. n
ons. armade. alge. oder. yoor. en. jil. post. geu
be. dert. dert. moer. blie. die. jode. om. n. m. g. h. e. n.
z. l. n. z. m. z. d. e. d. e. r. m. e. n. s. l. g. e. d. e. n. v. o. o. r. d. e. r. m. e. n.
v. o. o. n. s. C. r. u. g. y. s. i. s. d. e. f. e. h. u. j. k. h. i. c. p. o. l. l. e. l. l. v. e. r. h. o. o. r. t. h. a. r.
l. i. e. d. e. b. e. d.

Waarom fusioneren OCMW en Gemeente?

- ▶ **Een geïntegreerd sociaal beleid voeren**
 - Niet naast elkaar en overal aandacht voor armoede
- ▶ **Een sterkere gemeenteraad**
 - Rechtstreeks verkozenen maken alle beleid
- ▶ **Efficiëntiewinsten boeken**
 - Middelen efficiënter inzetten
- ▶ **Drempelverlagend voor de kwetsbare mensen**
 - 1 loket – geen “ocmw” stempel meer

Wat is er veranderd?

Bron: WSG

Vlaanderen
is zorgzaam samenleven

Voorwaarden voor een sociaal beleid

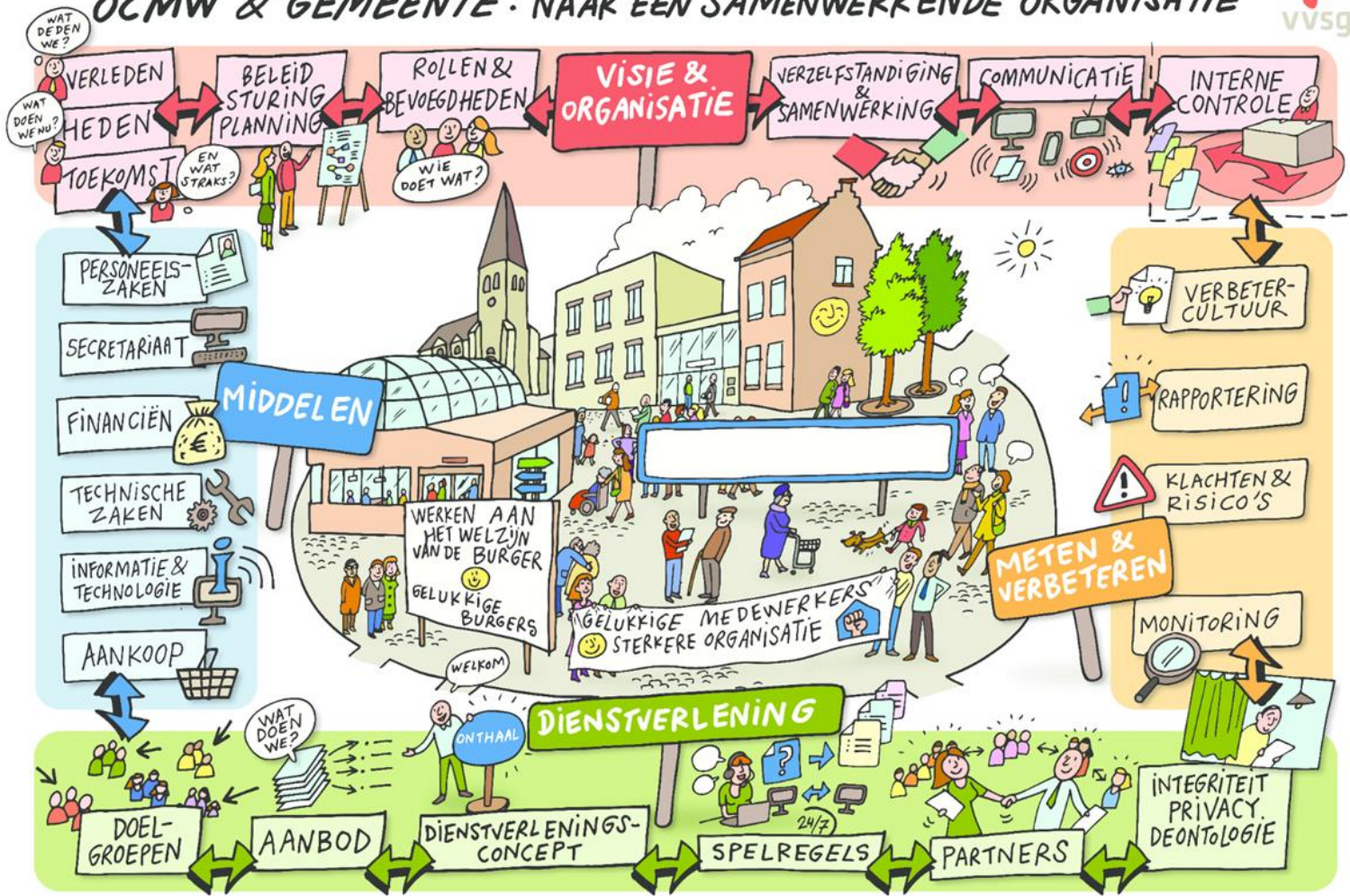
- ▶ **Menselijke waardigheid voor alle inwoners garanderen**
 - Is iets waar we nog steeds niet in slagen (armoedecijfers).
- ▶ **Individueel én groepsgericht werken**
 - privacy van mensen moet gegarandeerd blijven
 - niet alleen individuele financiële steun, ook andere (groepsgerichte) steun moet mogelijk blijven
opvoedingsondersteuning, voedselhulp, woonproblematiek, crisisopvang, budgethulpverlening.....
- ▶ **Participatie van mensen in armoede aan het beleid garanderen**
 - samenwerking met welzijnsschakel of vereniging waar armen het woord nemen
 - verankering van stem van mensen in armoede in adviesraden

- ▶ **Budgettaire garanties voor het sociale beleid**
- ▶ **Professionele autonomie voor de maatschappelijk werker**
 - de maatschappelijk werker moet onafhankelijk kunnen werken met respect voor de privacy van de cliënt. Hulp mag niet afhankelijk zijn van budgetten (“Kom in januari maar terug, de budgetten zijn op”)
- ▶ **Onderzoeken van bestaande drempels en vermijden toekomstige drempels**
 - een inkanteling zal de drempel niet verkleinen, enkel een fysiek samengaan kan dit mogelijk realiseren.
 - schaamte, privacy, wachtlijsten, ... zijn mogelijke drempels
 - participatie van mensen die zorg nodig hebben is hier noodzakelijk

Kansen voor het sociale beleid

- ▶ **Drempelverlagende dienstverlening voor een grotere groep mensen**
- ▶ **Besef van armoedeproblematiek doorheen het hele lokale bestuur en personeelsbestand**
- ▶ **Betere, efficiëntere en ruimere gemeentelijke dienstverlening.**
- ▶ **Versterken van het lokaal sociaal beleid**
- ▶ **Decreet Lokaal Sociaal Beleid**

OCMW & GEMEENTE: NAAR EEN SAMENWERKENDE ORGANISATIE

Op basis van het kader 'Traject naar Ultramutendheid' van de VWSG

B. Wat is lokaal sociaal beleid?

► **Lokaal sociaal beleid is het geheel van acties die lokale besturen en andere actoren ondernemen om alle inwoners van een gemeente toegang te geven tot de sociale grondrechten.**

Het gaat om:

- Recht op huisvesting
- Recht op arbeid en vrije keuze van arbeid
- Recht op onderwijs
- Recht op inkomen
- Recht op gezondheid
- Recht op sociale en cult ontplooiing
- Recht op een gezond leefmilieu
- Recht op juridische en sociale bescherming

Wat is de inhoud van het decreet lokaal sociaal beleid?

- ▶ **Lokale besturen nemen de regierol op het vlak van lokaal sociaal beleid op;**
 - meerjarenplanning
 - overleg en de afstemming
- ▶ **Lokale besturen realiseren de functies en werkingsprincipes van een samenwerkingsverband geïntegreerd breed onthaal;**
- ▶ **Lokale besturen nemen maatregelen die de vermaatschappelijking van de lokale sociale hulp- en dienstverlening stimuleren.**

C. Vlaams en lokaal beleid versterken elkaar

▶ Vlaamse Beleidsprioriteiten

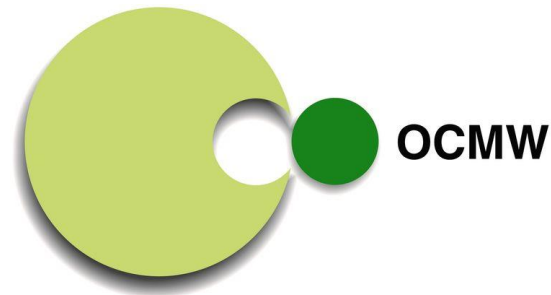
▶ Beleidsmaatregelen binnen WVG

- Het versterken en faciliteren van een lokaal geïntegreerd gezinsbeleid;
- Het lokaal beleid op vlak van gezondheidszorg;
- De aanpak van radicalisering en re-integratie van ex-gedetineerden;
- De preventie en aanpak van dak- en thuisloosheid.

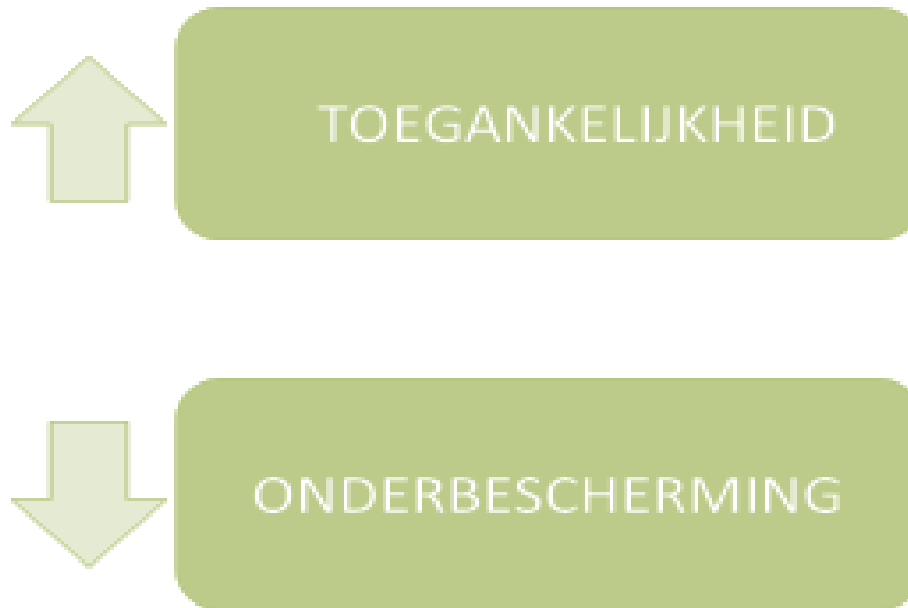

D. Samenwerkingsverband Geïntegreerd breed onthaal: Tien feiten

1. Drie kernpartners met onthaalfunctie
bundelen hun krachten

2. Twee belangrijke doelstellingen

3. Hoe vinden de burgers een antwoord op hun hulpvraag?

1. BURGER KOMT NIET VOOR EEN PROBLEEM

Laagdrempelige basisvoorzieningen
Burger komt voor ontmoeting, activiteit, belangenbehartiging,...

Indien toch vragen of bij signaal van burger → schakelen naar ander hulpaanbod
bv lokaal dienstencentrum, buurtwerk,...

2. BURGER HEEFT DUIDELIJKE CONCRETE VRAAG NAAR HULP

Burger gaat naar een organisatie met een hulp- of dienstverleningsaanbod dat een antwoord kan bieden op de vraag

Vb: loket kinderopvang, loket zorgkas (VSB), DMW ziekenfonds, OCMW, CAW, woonzorgvoorziening, rechtstreeks toegankelijke hulp VAPH,

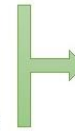

NOOD AAN **BREDERE VRAAGVERHELDERING**

3. BURGER HEEFT VRAAG MAAR WEET NIET WAAR TERECHT

Sociaal huis (OCMW)
CAW
DMW van de ziekenfondsen

SAMENWERKINGSVERBAND GEÏNTEGREERD BREED ONTHAAL

- Gezamenlijke expertise
- Vermijden van een 'tweede onthaal'
- Brede verkenning, onafhankelijk van het eigen aanbod
- Terugvalbasis voor wie in het voortraject vastloopt
- Rechtenverkenning en realisatie

4. BURGER HEEFT NODEN MAAR VINDT WEG NIET OF HEEFT AFGEHAAKT

Samenwerkingsverband GBO neemt zelf initiatief
proactief en outreachend

4. Enkele belangrijke basisprincipes

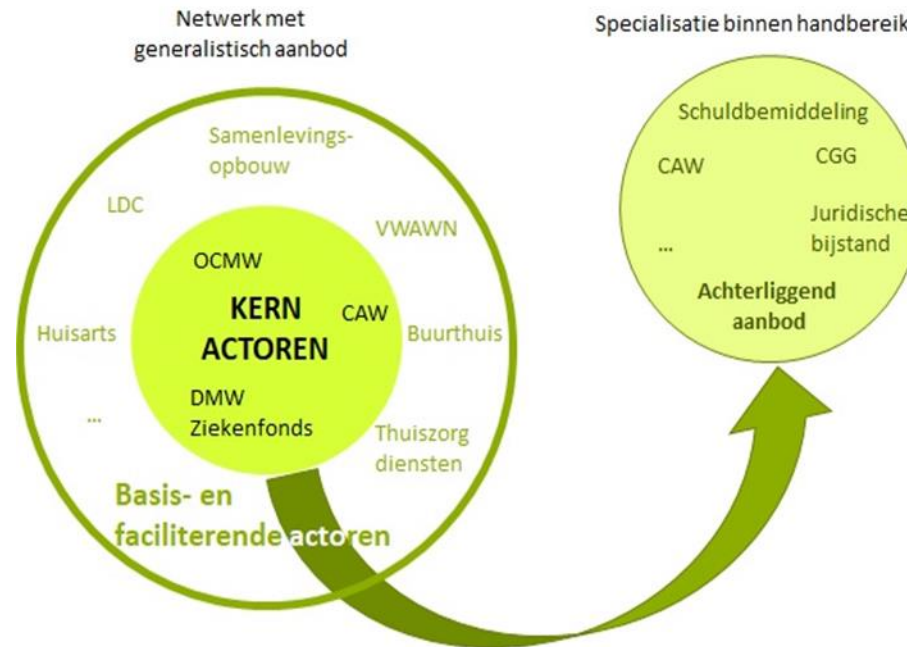
- ▶ Pro-actief werken
- ▶ Outreachend handelen
- ▶ Generalistisch werken
- ▶ Positieve hulpverleningsrelatie
- ▶ Krachtgericht werken
- ▶ Participatief werken
- ▶ Aanklampend
- ▶ Hulpverleningstraject opvolgen van de gebruiker

5. Bijzondere aandacht voor de meest kwetsbaren

6. Samenwerken met lokale basis- of faciliterende actoren op maat van lokale situatie

o.a. instituten samenlevingsopbouw, armoedeverenigingen, huisartsen, thuiszorgdiensten, huizen van het kind, buurtwerk ...)

7. Actieve rechtenverkenning en –realisatie

► 8. Weerkerend proces

9. Onder regie van lokaal bestuur/lokale besturen

- ▶ Het samenwerkingsverband maakt duidelijke en transparante afspraken over de verdeling van taken en verantwoordelijkheden, waaronder de wijze waarop het lokaal bestuur de regie voert

10. $1+1+1 > 3$

E. En nu? Mogelijkheden tot participatie

- ▶ **Op lokaal niveau vorm te geven, met uw lokaal bestuur**
- ▶ **In de verschillende fasen van de Meerjarenplanning binnen de BBC**
- ▶ **Informeren, signaleren, adviseren, ..**
- ▶ **Lokaal sociaal beleid: alle grondrechten**
- ▶ **Samenwerkingsverband GBO: toegankelijkheid én onderbescherming**

Vlaanderen
is zorgzaam samenleven

Bedankt voor jullie enthousiasme !

Nog vragen?

<https://www.departementwvg.be/lokaal-sociaal-beleid>

<https://www.departementwvg.be/welzijn-en-samenleving/gbo>

Katelijnn.vanhorebeek@wvg.vlaanderen.be